

Դանիել Վարուժան

Մայիս մէկ

Քընարս այսօր, կըտըրտելով լարերն իր,
Ձե՛զ կը կանչէ Արևելքէն Արևմուտք,
Ո՛վ դուք
Հացի՛ գոհեր, որ ունիք միշտ արևու
Պասուք:

Այս առաւօտ՝ գըտա հասակըս թաղուած
Հեղեղին մէջ շուրջըս ծաղկած վարդերուն.
Եւ կանգուն՝
Խմեցի ավիշն հողին, երգերը բոլոր
Բոյներուն:

Ինձի՛ եկէք, ես կախարդն եմ Մայիսին. --
Ձեր քրրտինքը ես կ'ընեմ գոհար ցօղն անգին
Վարդին.
Կը հեղում ձեր ոսկորներուն մէջ ցամքած՝
Արփին:

Ինձի՛ եկէք գործատունէն՝ ուր երկար
Շաղուեցիք դուք մեր Աշխարհին ցեցակեր
Նո՛ր հիմեր.
Փռուէն՝ որ ձեր գըլխուն, սըրտին վրայ՝ մոխիր
Է ցաներ:

Ինձի՛ եկէք նաւարանէն՝ ուր կոեցիք
Նաւեր, վաղուան ձեր դագաղները պողպատ:
Ելէ՛ք արդ
Աղիքներէն հողին, ճահճին արգանդէն,
Դա՛շտն ու ա՛րտ:

Ինձի՛, ինձի՛ եկէք այս օր բոլորնիդ.
Սիրտս ա՛յնքան բոց ունի, հոգիս՝ ա՛յնքան լոյս՝
Որ ձեր խիս
Ցեխերէն իսկ կը շաղուեմ նո՛ր Մարդկութիւն
Եւ նո՛ր Յոյս:

Հերի՛ք հիւժաք նրկողներուն մէջ խոնաւ,
Եւ ունեցաք միշտ կարոտ, նման խըլուրդի,
Օդի,
Եւ ժանգի պէս երկաթներուն փարեցաք,
Նօթի՛:

Թող ձեր սուրճն ա՛լ չըկայծակէ սալին վրայ.
Մըխուած մընան թող ատամները սղոցին՝
Հեցին.
Կոճղին խըրուած՝ թող խէժերէն ժանգոտի
Կացինն:

Ի՛նչ փոյթ թէ որք մընայ շարժիչ մեքենան,
Եւ գործատան մէջ ճիւղներ սողան լուռ.
Ի՛նչ փոյթ ո՛ւր
Դառնայ ճախրակն, ու խորտակուին լոյծ փոկերն
Ընդհանուր:

Դե՛հ քրրտնաբոյր ձեր շապիկներն հանեցէք.
Թող ճենճոտած ձեր գըտակները նետուին

Հնոցին.

Գլուխնիդ այսօր պիտի սուզիմ արևուն
Բոցին:

Ինձի՛ եկէք, եկէք ինձի՛, Եղբայրնե՛ր,
Ձեր ամենուդ այսօր տօնն է Մայիսի,
Վասըն զի
Հողն ըստեղծիչ, ձեր ըստեղծիչ արեան լոկ
Կը խօսի:

Չեփիտն ահա՛, -- ո՛վ տառապեալ հոգիներ,
Ձեր կուրծքերուն բացէ՛ք վերքերն՝ իր անգին
Խունկին.
Աղբիւրն ահա՛, թո՛ղ գըլուխնիդ իր լոյսին
Հակին:

Դեղձին ահա՛, ծաղիկներն իր կ'անձրևէ
Ձեր կոշկոճուած ձեռքերուն վրա արիւնոտ.
Եւ կարօտ
Կը զգայ սայրին՝ որ գըրկէք զինք թներով՝
Վիրոտ:

Ահա Արե՛ւն, Արե՛ւն ահա. լոկ ձեզի՛
Այս օր կ'նայի. կը համբուրէ միայն ձե՛ր
Ճակատներ.
Ան՝ բոլոր միւս ճակատներուն վրայ իշխող
Է թըքեր:

Ձե՛րն են դաշտեր, ձե՛րն է Քաղաքն, որուն լուռ
Փողոցներէն պէտք է անցնի լոկ այս օր
Ձե՛ր թափօր,
Դրօշներ ծըփան, ծաղկին յոյսեր, և գոռայ
Շեփոր:

Հանգի՛ստ երգեն թող ձեզ բոլոր արծիւներ.
Հանգի՛ստ երգէ քընարս, որուն, ձեզ համար,
Իբրեւ լար,
Ես արծիւի տըլի այս օր աղիքներ՝
Որ գոռար:

Թող ձեր շեները ողողուին վարդերով:
Երբ գայ լուսինն ու իր բիբերը բոցէ
Յաճէ՛
Բալասանո՛ւլ թող այս գիշեր ձեր դուռներն
Օձէ...: